

VIDEOKLI

Veiksmīga sadarbība Madonas novadā Valsts policijas Vidzemes reģionālās pārvaldes Madonas policijas iecirknim izveidojusies ar dažādām iestādēm, tostarp Madonas novada pašvaldības sociālo dienestu un Vidzemes tiesas apgabala Madonas rajona prokuratūru.

Inga Strazdiņa, Madonas novada pašvaldības sociālā darbiniece darbam ar ģimenēm un bērniem novadā:

— Veiksmīga sadarbība balstās uz lielisku komandas darbu. Valsts policija ir viens no galvenajiem sociālā dienesta sadarbības partneriem.

Ir jāstrādā komandā un ir svarīgi, lai visi komandas locekļi strādātu ar vienlīdzīgu interesi un varētu palāties cits uz citu. Komandā katram ir savas funkcijas. Policija pilda savu lomu, un ir izveidojusies veiksmīga sadarbība. Ja nepieciešama palīdzība, risinot sociālos jautājumus, kas skar ģimenes un bērnus, policijas darbinieki iesaistās nekavējoties. Tāpat policija ziņo par problēmsituācijām, piemēram, par bērniem, kuri veikuši administratīvos pārkāpumus, par ģimenēm, kurās radušās problēmas un iepriekš nav bijušas mūsu redzeslokā. Visciešākā sadarbība ir ar Kārtības policijas nepilngadīgo lietu inspektorēm. Tiek organizētas tikšanās, norit nemītīga informācijas apmaiņa, lai efektīvāk veiktu darbu.

Jolanta Tropa, Vidzemes tiesas apgabala Madonas rajona prokuratūras galvenā prokurore:

— Šogad Madonā bija šaas vairākas skālas un ļoti nopietnas lietas, un uzskatu, ka policijas darbinieki ir strādājuši profesionāli, atklājot ļoti smagus noziegumus. Pēdējais smagākais noziegums novadā bija gadījums, kad tika nošautas vairākas personas. Policijas darbinieki reaģēja nekavējoties un novēra aizdomās turamo. Strādāju kopā arī ar citām Vidzemes teritorijā ietilpstošām prokuratūrām, un sarunās ar virsprokuroriem par Madonas policijas darbiniekiem esmu dzirdējusi pozitīvas atsauksmes — gan par lietu kvalitāti, kā tas tiek izmeklēts, gan par darbinieku izrādīto interesi, pieejot ļoti nopietni lietu izmeklēšanai un tas nav rutīnas darbs, tikai formāli izpildot kriminālprocesa prasības, bet cenšas sasniegt rezultātus, atklāt noziegumus, lai cietušie saņemtu atbildes un rezultātus. Madonas policijas iecirkņi kadri nemainās bieži, un šī paudžu pēctecība notiek pakāpeniski, līdz ar to pieredzējušākie darbinieki nodod savu pieredzi un zināšanas jaunākajiem darbiniekiem. Šogad Kriminālpolicija noteikti ir strādājusi veiksmīgi un ar panākumiem. Pateicoties tam, vieglāk strādāt arī prokuratūrai.

Policija — sabiedrības drošības garantants

Likumā „Par policiju” ir teikts: „Policijas galvenais pienākums ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem nodarījumiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem. Policijas darbība tiek organizēta, ievērojot likumību, humānismu, cilvēka tiesības, sociālo taisnīgumu, atklātumu, vienādību un balstoties uz iedzīvotāju palīdzību.”

dzīvesvietā. Masu pasākumos par kārtību rūpējas policijas darbinieki, arī ielās arvien vairāk var manīt patruļējam policistus. Tiklīdz mēs paši vai līdz cilvēki nonākam problēmsituācijās, palīdzība tiek lūgta Valsts policijai. Iedzīvotāju uzticība policijas darbiniekiem ar katru gadu paugstinās, un policijas darbs tiek novērtēts. Šīs dienas atvērumā plašāk iepazīstinām ar Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes un Madonas policijas iecirkņa šā gada rezultātiem kriminālpolicijas jomā, kā arī aktualitātēm policijas darbā.

Situācija reģionā un Madonas iecirknī

Saruna ar Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes priekšnieku IMANTU MITROŠENKO.

Par iedzīvotāju drošību lielu rūpi tur Kriminālpolicijas nodaļu vadītāji un inspektori. Ik gadu tiek apkopots gada laikā paveiktais, analizēta iecirkņu darbība, sasniegtie rezultāti un nosprausti jauni mērķi.

Kā šogad vērtējama Kriminālpolicijas darbība Vidzemes reģionā, kura pārvaldāmajā teritorijā ir arī Madonas policijas iecirknis, stāsta Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes priekšnieks IMANTS MITROŠENKO.

— Kā kopumā ir vērtējams šis gads Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldē?

— Vērtējot Vidzemes reģiona pārvaldes darbu valsts mērogā, reģionā ir vismazāk reģistrēto izsaukumu diennaktī, mazāk reģistrēto noziedzīgo nodarījumu. Sabiedrība kopumā kļūst drošāka, saprotosāka, aktīvāk komunicē ar Valsts policiju.

Šogad kopumā deviņus mēnešos ir uzsākti 2684 kriminālprocesi par dažādiem noziedzīgiem nodarījumiem, Madonas policijas iecirknī — 381. Uzsāktu kriminālprocesa skaits ir audzis par 60, bet, atskatoties uz iepriekšējiem gadiem, šis izmaiņš nav būtiski jūtams.

Par dažādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu šā gada deviņos mēnešos Vidzemes reģionā ir aizturētas 473 personas. Pārsvārā tās ir personas, kas jau iepriekš ir nonākušas policijas redzeslokā, bijušas iepriekš sodītas.

Vērtējot situāciju valstī, ne daudzi, bet ar katru gadu noziedzīgi nodarījumi samazinās. Ir liela daļa arī latentās noziedzības, par kuru iedzīvotāji baidās ziņot, līdz ar to policija nesāņem informāciju par pastrādāto noziegumu. Uzsvēru, ka iedzīvotājiem nekādā gadījumā nevajadzētu baidīties, bet ziņot par notiekošo.

Savukārt Madonas iecirknis ir bijis viens no labākajiem iecirkņiem reģionā, sasniedzot labus un veiksmīgus rezultātus.

— Kādas ir galvenās tendences kriminālprocesu uzsākšanai?

— Krimināllikums paredz sodu par kriminālpārkāpumu — mazāk smagu, smagu un sevišķi smagu noziegumu izdarīšanu. Sevišķi smagi noziegumi kopumā reģionā bijuši 76, bet Madonas iecirknī — septiņi. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, skaits ir samazinājies par diviem šādiem gadījumiem. Par mazāk smagu noziegumu izdarīšanu ir uzsākti 773 kriminālprocesi, no tiem Madonas iecirknī 238. Pagājušā gada statistika rāda, ka 2018. gadā bijis mazāk uzsāktu kriminālprocesa, bet tas nekādā gadījumā nenozīmē, ka noziedzība aug. Tie ir saistīti ar sīkajām zādzībām no tirdzniecības vietām, privātpašumiem. Pēdējā laikā ir novērojama tendence zagāt arī transportlīdzekļus. 2019. gadā bijuši trīs gadījumi, kad ir nozāgtas luksusa klases automašīnas. Bieži

Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes priekšnieks Imants Mitrošenko uzsaka, ka Madonas iecirknis ir bijis viens no labākajiem iecirkņiem reģionā, sasniedzot labus un veiksmīgus rezultātus.

Policijas darbs nav vien ķert noziedzniekus un viņus sodīt. Būtiski ir skaidrot sabiedrībai, ka ne jau tikai sodīšana ir svarīga, bet arī sekas, kas rodas pēc tam.

gadās, ka iedzīvotāji paši rīkojas bezatbildīgi, atstājot dokumentus un atslēgas automašīnā, vieniņ pieejamās vietās, kas mudina likumpārkāpējus izdarīt noziegumu. Neviens no šiem gadījumiem nav reģistrēts Madonas iecirknī. Savukārt citu automašīnu zādzības ir ievērojami rezultātiem.

— Viena no policijas prioritātēm ir jautājums par akcīzes precēm.

— Tabakas izstrādājumi, degviela, alkohols jeb akcīzes preces ir prioritāte, kas noteikta valstiskā līmenī. Akcīzētā prece pārsvārā nonāk tranzīta ceļā uz galvaspilsētu vai no tās. Alkohols pārsvārā ir vietējā ražojuma — brāga un kandža. Kontrabandā vairāk tiek ievesti tabakas izstrādājumi. Madonas iecirknī šogad ir konfiscēti 121 000 cigarešu. Rādītājs nav slikts. Savukārt alkohola — 302 litri. Madonā un apkārtnē esošajos novados diemžēl ir izteikti alkohola ražošanas un tirgošana. Līdz ar to iecirkņa policisti šajā jomā strādā aktīvi. Pavisam par akcīzēto preču nelikumīgu apriti ir aizturētas trīs personas, un ir konfiscēti četri transportlīdzekļi, divi no tiem — Madonas iecirknī.

— Šogad Madonas novadu un valsti pāršalca ziņa par dubultslepkavību Zosu purvā. Vai šis lieta ir atrisināta?

— Mēsņemam vērā līdz cilvēku sniegtu informāciju, tā ir sabiedrības līdzdalība. Jāsaka, ka gadu no gada situācija uzlabojas un iedzīvotāji aktīvāk ziņo par dažādām situācijām. Aktīvi iesaistās, ziņojot tieši par dzēriņšofieriem.

— Kā sabiedrība iesaistās policijas darbā?

— Mēsņemam vērā līdz cilvēku sniegtu informāciju, tā ir sabiedrības līdzdalība. Jāsaka, ka gadu no gada situācija uzlabojas un iedzīvotāji aktīvāk ziņo par dažādām situācijām. Aktīvi iesaistās, ziņojot tieši par dzēriņšofieriem.

Policijas darbs nav vien ķert noziedzniekus un viņus sodīt. Būtiski ir skaidrot sabiedrībai, ka ne

VALSTS POLICIJA REĢIONĀ

Valsts policijas Vidzemes reģionālās pārvaldes iecirkņi: Alūksnes iecirknis, Cēsu iecirknis, Gulbenes iecirknis, Limbažu iecirknis, Madonas iecirknis un Valkas iecirknis

Madonas policijas iecirkņa apkalpojamā teritorija: Madonas, Cēsvalnes, Lubānas, Varakļānu, Ērgļu novads

Valsts policijas palīdzības tālrunis — 110 (bez maksas; diennakts; darbojas zvanot gan no mobilā, gan fiksētā tālrunā; savieno ar jebkuru dežūrdarbu; visas sarunas tiek ierakstītas)

Vienotais Valsts policijas uzticības tālrunis informācijas sniegšanai par likumpārkāpumiem un tos izdarījušām personām — 67075444 (automātiskais atbildētājs)

jau tikai sodīšana ir svarīga, bet arī sekas, kas rodas pēc tam. Diemžēl ir daudz negadījumu, kur ir neatgriezeniskas sekas — cilvēki iet bojā, tiek savainoti.

— Izvērtējot aizvadīto gadu valsts policijas darbu reģionā, kam būtu jāpievērs lielāka vērība, kādi mērķi tiek izvirzīti, lai sasniegtu augstākus rezultātus?

— Viens no nākotnes izaicinājumiem, kas policijai būtu jāpāegūti, ir sociālā vide. Lai gan ikdienā tur norit komunikācija, policijas darbinieki nesāņem nepieciešamo informāciju. Pastāv dažādi ierobežojumi, kur policija nevar iejaukties personas privātajā dzīvē. Sociālo vidi, mobilo saziņu policija kontrolēt nevar.

Tāpat Valsts policijā ir daudz iekšēju problēmu, kas būtu jārisina steidzamā kārtā. Latvijā ir vienīgā Baltijas valsts, kas vēl strādā padomju sistēmas ietekmē, ar līdzīgām darba metodēm un sistēmas struktūru.

Policijas darbam jābūt vērstam uz sabiedrību, sadarbību ar sabiedrību, savstarpēju atbalsta sniegšanu. Ir jāskaidro sabiedrībai par sekām, kas rodas, izdarot noziegumu, kam kopīgi darāmo, lai noziedznieki nenotiktu. Policijai gan jāklūst mobilākai un izglītotākai, gan jāmaina attieksme pret iedzīvotājiem un savu darbu. Neslēpsu, ka arī policijā ir cilvēki, kuri ne sevišķi godprātīgi pilda savus dienesta pienākumus un mēdz izdarīt pārkāpumus.

Tāpat ir daudz vakantu amata vietu, kas ikdienā rada zināmas problēmas, piemēram, darbiniekiem strādājot virsstundās. Ja štati būtu pilnīgi nokomplektēti, varētu vēl augstākā līmenī nodrošināt policijas redzamību un cilvēkiem drošības izjūtu. Šobrīd šis uzdevums ir izvirzīts un vērstu trīs virzienos: nodrošināt reaģēšanu uz jebkāda veida informāciju; izmeklēšana un prevencija; pieejami sabiedrībai.

Nošķiršana un pagaidu aizsardzība pret vardarbību

Kopš 2014. gada 1. aprīļa, kad līdz ar Civilprocesa likuma grozījumiem tika ieviesta pagaidu aizsardzība pret vardarbību, Valsts policija un tiesa sāka piemērot attiecīgi policijas lēmumus par nošķiršanu un tiesas nolēmumus par pagaidu aizsardzību.

Civilprocesa likums paredz: ja pret personu vērta jebkāda fiziska, seksuāla, psiholoģiska vai ekonomiska vardarbība, kas notiek starp bijušajiem vai esošajiem laulātajiem vai personām, kuras ir savstarpēji saistītas, cietuši persona, policija vai tiesa var iesniegt pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

— Šāda norma tika pieņemta, lai novērstu vardarbības risku ģimenēs un nodrošinātu, ka varmāka nedrīkst atrasties līdzās tiem cilvēkiem, pret kuriem īsteno savu vardarbīgo rīcību. Par vardarbību ir paredzēta atbildība. Iedzīvotāji, saskaroties ar dažādu vardarbības veidu izpausmēm ģimenē, ne vienmēr informē par to darīt, bailes, otrs — informācijas trūkums, ka šāda aizsardzība vispār iespējama, — stāsta Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieks Nikolajs Tkačs.

— Valsts policija aktīvi komunicē ar dažādām sabiedrības grupām, informē bērnus, ka nevajag klausēt, ja ir nācijas sastāpīes ar vardarbību, un nekādā gadījumā to nevajadzētu pieļaut.

Sabiedrība kļūst informētāka, līdz ar to, rūpējoties par savu un ģimenes locekļu drošību un dzīvību, arvien vairāk par varmākas uzbrukiem tiek ziņots policijai, kas lemj par nošķiršanu.

— Policija reaģē uz jebkuru izsaukumu. Lielākoties tiek saņemti zvani, retāk cietušie vērsas iecirknī, izstāstot situāciju. Policists, izbraucot uz notikuma vietu, ir tiesīgs novērst tūlītējus draudus, ja persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, var nodarīt kaitējumu šajā mājoklī pašatvīgi dzīvojošas personas dzīvībai, brīvībai vai veselībai. Tas nozīmē, ka nekavējoties var tikt pieņemts Valsts policijas lēmums par nošķiršanu, un

Strauji izplatās krāpniecība internetā

Pašlaik īpaši jaunās un vidējās paaudzēs cilvēki ikdienā nav iedomājama bez interneta lietošanas. To aktīvi izmanto arī seniori. Diemžēl internetā sarsos arī negodprātīgas personas, kas izmantojot cilvēku nežināšanu, lētticību, uzticēšanos, veido krāpniecības shēmas.

Internetā ir izplatīti daudzi krāpniecības veidi, kā vienu no raksturīgākajiem Valsts policijai min preces piršanu un pārdošanu.

Lielākas naudas summas tiek pārskaitītas par tehnikas iegādi, visbiežāk — traktoru piršanas gadījumi. Shēma ir vienkārša: internetā tiek ievietots viltns sludinājums. Savazono pārdevēju, viņš apliecina, ka tehnika ir pieejama, bez defektiem. Tiek norunāta tikšanās, bet pēc tam pārdevējs kādu iesmēdu dēļ nevar saūtīties, pārdevējam tiek teikts, ka norēķināties var tikai ar pārskaitījumu. Šādi cilvēki kļūst par apkārtaijiem, jo nauda tiek pārskaitīta, bet preces nav. Lai nenokļūtu šādās situācijās, Valsts policija aicina potenciālos pircējus nekādā gadījumā neveikt priekšapmaksu. Ja tehnika ir nepieciešama, vislabāk ir doties to aplūkot, noskaidrot, vai nav defektu un vai redzētais apmierina. Šādi krāpniecības veidi ir izplatīti arī sīklājos tīklos, kur ir iespējams iepirkt un pārdot apģērbu, apavus, telefonus un citas sadzīves preces.

Tāpat iedzīvotāji internetā tiek aicināti iesaistīties dažādās finanšu shēmās, piramīdās, biržās un nolūku ātri un viegli iegūt papildu ienākumus. Policijas prakse rāda, ka cilvēks, kurš šādās shēmās iesaistās, vienmēr ir zaudētājs. Princips krāp-

Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieks Nikolajs Tkačs atgādina: — Policijas lēmums ir pagaidu risinājums pastāvošu vardarbības draudu gadījumā, bet tas ir pietiekami efektīvs situācijās, kad nepieciešama tūlītēja rīcība.

varmāka konkrētajā mājoklī vairs nav tiesīgs atrasties. Diemžēl lielākoties no vardarbības cieš sievietes, — atzīst Nikolajs Tkačs.

Lēmums, kuru piemēro policija par nošķiršanu, paredzēts, lai cietušajai personai ir laiks izvērtēt situāciju, sagatavot dokumentus un vērsties tiesā. Tiesa lemj par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Turpina Kārtības policijas biroja priekšnieks: — Policijas lēmums ir pagaidu risinājums pastāvošu vardarbības draudu gadījumā, bet tas ir pietiekami efektīvs situācijās, kad nepieciešama tūlītēja rīcība.

Internetā aktīvi rosās negodprātīgas personas, kas, izmantojot cilvēku nežināšanu, lētticību, uzticēšanos, veido krāpniecības shēmas.

šanai ir viens — vispirms jāieskaita kāda konkrēta naudas summa, pēc tam tiek prasīts arvien vairāk un vairāk. Nemaksājot krāpniekam, cilvēks nevar no šīs shēmas tikt ārā. Visbiežāk cilvēki tiek krāpti, saņemot telefona zvanus, kuru izpildītājiem tiek stāstīts par šiem papildu līdzekļu gūšanas veidiem.

Pēdējā laikā izplatīti ir gadījumi, kad krāpnieki darbojas arī ārvalstīs, nepieciešama, vislabāk ir doties to aplūkot, noskaidrot, vai nav defektu un vai redzētais apmierina. Šādi krāpniecības veidi ir izplatīti arī sīklājos tīklos, kur ir iespējams iepirkt un pārdat apģērbu, apavus, telefonus un citas sadzīves preces.

Tāpat iedzīvotāji internetā tiek aicināti iesaistīties dažādās finanšu shēmās, piramīdās, biržās un nolūku ātri un viegli iegūt papildu ienākumus. Policijas prakse rāda, ka cilvēks, kurš šādās shēmās iesaistās, vienmēr ir zaudētājs. Princips krāp-

Ja aizsardzība nepieciešama ilgāku laiku, cietuši persona var vērsties tiesā. Ja tiesas lēmums par nošķiršanu un pagaidu aizsardzību ir stājies spēkā, personai aizliegts tuvoties un jebkāda veidā sazināties ar cietušo personu. Par tiesas lēmuma nepildīšanu iestājas kriminālatbildība. Likuma norma darbojas vairāk nekā piecus gadus, un ir vērojama pozitīva tendence. Varmākas ievēro tiesas lēmumu, kā arī cietušie ziņo par vardarbību. To pamata un ziņo arī līdz cilvēki. Statistikas dati liecina, ka lēmums par nošķiršanu un pagaidu aizsardzību pret vardarbību bijis pareizs un darbojas ar panākumiem.

Madonas iecirkņa apkalpojamajā teritorijā katru gadu tiek pieņemti lēmumi par nošķiršanu un aizsardzību pret vardarbību.

— Likuma norma ir kopīgs vairāku iestāžu darbs, kas noris ļoti veiksmīgi. Pateicoties sadarbībai ar sociālajiem dienestiem un bāriņtiesām, situācija uzlabojas, un varmākas tiek saukti pie atbildības. Gadu no gada izsaukumu skaits samazinās, tāda tendence ir arī lēmumiem. Cilvēki apzinās, ka par šādu viņu rīcību tiek saņemts sods. Šā gada 9 mēnešos Vidzemes reģionā pieņemti 79 lēmumi par nošķiršanu, no tiem Madonas iecirknī — 15, tiesas lēmumi par pagaidu aizsardzību pret vardarbību — 26. Par tiesas sprieduma nepildīšanu Madonas iecirknī uzskaitīti 10 kriminālprocesi. Divos gadījumos aizsargājamajam personām nodarīti miesas bojājumi, — ar tendencēm iepazīstina Nikolajs Tkačs. ■

noties, ka ir apkārts, cilvēks bieži vien neziņo policijai. Pēdējo gadu prioritāte Valsts policijā ir kibernetizēto izmeklēšana. Tiek veikta preventīvās darbības, lai informētu sabiedrību par šiem noziegumiem, kā nekļūst par apkārtu un kā rīkoties, ja cilvēks tomēr tiek apkārts.

Diemžēl statistika liecina, ka daudzi vieglprātīgi izturas pret saņemtiem datiem, sniedzot informāciju dažādām anketām, atlaizu kartēm un kompānijām. Nereti serveri tiek uzlauzti, un informācija nonāk trešās personas rīcībā. Tāpat mēdz izmantot nejausības principu saziņai ar iedzīvotājiem.

Viena no ieteicamajām rīcībām ir veidot izveidot uz telefona zvaniem un numuriem, kas nav zināmi. Nekādā gadījumā nevajag uz tiem atzvanīt. Tāpat policija neiesaka atvērt e-pasta vēstules no nepazīstamām personām. Ik pa laikam iedzīvotāji saņem zvanus ar ārvalstu kodiem, pēdējā laikā īpaši no Āfrikas valstīm. Lielākoties krāpniecības upuri ir cilvēki, kuri vēlas ātri un viegli nopelnīt, lēti nopirkt precī. Tāpat cieš seniori, jo bieži vien pašiem negribot uzķeruš uz krāpniecību. Par katru šādu gadījumu būtu jāinformē policija. Sabiedrībā plašāk jārunā par krāpniecības situācijām un vēlamo rīcību, lai nekļūtu par apkārtu. ■

Atvērumu sagatavoja AGRITA NUSBAUMA-KOVALEVSKA izmantoti AGRAR VEKALNIŅA foto

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

